කුරහන් කවි විචාරය

(නැණ පහන)

01. කුරක්කන් වගාවේදී ගොවියා මුහුණ පෑ අභියෝග ජය ගැනීමට දැරූ තැත කුරහන් කවි මගින් පැහැදිලි කරන්න.

නොසැලෙන වීර්යයෙන් හා සැප විමෙන් ගොඩ මඩ දෙකෙහි ගොවිතැන් කළ වදා ගැමියන් ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය ලෙසින් තෝරා ගත්තේ ද ගොවිතැනයි. කුඹුරු ගොවිතැනේදී වී වපුරන්නාක් මෙන්ම ජලය හිඟ කාල වලදී ඔවුන් ගොඩ ගොවිතැන් ලෙසින් හඳුන්වන හේන් ගොවිතැනේදී වගා කරන බෝග අතර ප්‍රධානතම ධාන්‍ය වර්ගය ලෙස වගා කෙරුණේ කුරක්කන් ය. කුරක්කන් වගාවෙහි නිරත වූ ගොවියාට මුහුණ පෑමට සිදු වූ අනේක විධ දුෂ්කරතා තේමාකර ගනිමින් කුරක්කන් කවි නමින් ජනකවි වර්ගයක් ද බිහි වී ඇත්තේ එතරම්ම කුරක්කන් වගාව ගැමියාට සමීප බවක් දක්වන හෙයිනි. ගැමියා තම වගා බිම් රැක බලා ගැනීමට දිවා රෑ වෙහෙසෙමින් ගත කළ දුක්බර දිවියේදී මුහුණ පෑ පාළුව, කාංසිය, තනිකම මෙන්ම දුක - සතුට ආදි දහසකුත් එකක් අත්දැකීම් තේමා කරගනිමින් කුරක්කන් කවි ගෙතී ඇත.

" දුරුතු මහේ දී කැලයට   වැදීලා
   මසක් පමණ කල් කැලවල්   කොටාලා
   මැදින් දිනේ දී වල් ගිනි   තබාලා
   කුරහන් ඉසිමුව කළුවර   බලාලා"

පැරණි හේන් ගොවියන් පරිසරයට අනුගත වෙමින් සිය වගා කාර්යයේ යෙදුණේය. ඔවුන් හේන් සකස් කිරීමේදී මූලික පියවර රැසක් සපුරා බීජ වැපිරීම කළ යුතු විය. ඔවුන් සිය හේන් වගා කටයුතු අරඹන්නේ ජනවාරි මාසයේ දීය. කැලෑවට ගොස් සුදුසු ප්‍රදේශයක් තෝරා ගෙන මාසයක් පමණ කාලයක් අපමණ දුක් ගිනි උහුලා කැලෑ කපා ගිනි තබා බිම් සකස් කර ගනී. මාර්තු මාසයේ අමාවක කළුවර බලා කුරහන් වැපිරීම සිදු කරයි. මාස තුනක වෙහෙස මහන්සියකින් පසු කුරහන් පැළපත ආරක්ෂා කර ගැනීමේ දිවා රෑ මෙහෙයුම ආරම්භ කරයි. දෑතේ දෙපයේ වෙර වීරියෙන් අඹු දරුවන් පෝෂණය කරන්නට ගොවියන් දැරූ උත්සාහය ඉහත කවියෙන් ගම්‍යමාන වේ.

" එල්ල වෙන්ට කවි කර කීවෙමි   බොහොම
   කොල්ල කන්ට එති සිවුපාවෝ   බොහොම
   ගොල්ල සමඟ එති ඌරෝ   සැමදාම
   හිල්ල අඹති සත් දවසින්   බැලුවාම"

කුරක්කන් බීජ වැපිරූ දා පටන් ම ගොවියා විඳි අපමණ දුක් ගින්දර වචනයට පෙරළිය නොහැකි තරම්ය. කිරිවැදි පැසීමට පෙර මෙන්ම කිරිවැදි පැසුණු පසුවද ඒවා රැක බලා ගැනීම ඉතා වෙහෙසකර කටයුත්තක් වූයේය. දිවා රෑ නිදි වර්ජිතව පැල් රැකීම ගොවියාගේ දින චර්යාවේ එක් අංගයක් තරමටම සමීපය. ශබ්ද නගා කවි ගායනා කරමින් හූ හඬ නලමින් එන සතුන් පළවා හැරීමට ඔවුන් ගත් උත්සාහය අපරිමිතය. කුරහන් හේන වටා ඉනි වැටක් හෝ දඬු වැටක් සිටුවා ආරක්ෂාව තරකළ ගොවියෝ මුළු රෑ පුරාවට හේනේ පැලේ ලැගුම් ගනී. රංචු පිටින් රාත්‍රී කාලයේ හේනට එන ඌරන්ගෙන් හිල් පාටට සෑදී ඇති කුරහන් ආරක්ෂා කිරීම ගොවියාට මහත් වෙහෙසකර වූ කාර්යයක් බව ඉහත කවියෙන් පෙන්වා දෙයි.

"මා සිදේ දෙයියනි බොරුවක් ම   නැති
 බිම එළි වුණොත් කණු මදු බොහොම ළඟ   ඇති
 ඇඟට වෙහෙස ඇත තුන් යමට නිදි   නැති
 ගොඩ කළු වෙමින් කුරහන් කිරි වැද   වැඩෙති"

රාත්‍රී නිදි නැතිව හේනේ පැලට වී සිටින ගොවියා පාලුව, කාන්සිය, තනිකම සමනය කර ගැනීමටත් හේනට කඩා වදින සතා සිවුපාවුන් පළවා හැරීමටත් අඹහැර පායි. ජනකවියා ඔවුන් ගෙවන කටුක ජීවිතයෙන් අංශු මාත්‍රයක් කවියට නගා කියන්නේ සිතේ දුක තරමක් හෝ මග හරවා ගැනීමට ය. අපරයම, මැදියම, අලුයම යන තුන් තිස් පැයම ගොවියා අවදියෙනි. කෙතරම් දැසට වෙහෙසකර වුවත් ඔහුගේ පරම පැතුම වනුයේ ගොබ කඩ වෙමින් කිරිවැදී පැසෙන අස්වැන්න ආරක්ෂා කර ගැනීමය. පාඨක සිතේ හේන් ගොවිතැන හා හේන් ගොවියන් විඳින ගැහැට අල්ප මාත්‍රයක් හෝ දනවන්නට මේ ජනකවිළුවහල් වන බ නොකියාම බැරිය.

පූර්වෝක්ත නිදසුන් මගින් අපට ගම්‍යමාන වන්නේ කුරහන් වැපිරීමට කැලෑ කපා දමන අවස්ථාවේ සිට අස්වනු කපා අටු කොටු පුරවා ගන්නා අවස්ථාව දක්වා ම ස්වාභාවික සිදුවන හා වන සතුන්ගෙන් සිදුවන සෑම අභියෝගයකටම මුහුණ පෑමට ගොවියාට සිදු වූ බවයි. ඒ අභියෝග හමුවේ දෘඪ අධිෂ්ඨානයෙන් වෙහෙසෙන හේන් ගොවියා රන් අස්වනු නෙළා ගන්නා තෙක් ගෙවන කටුක දිවි පෙවෙත කුරහන් කවි පෙළට තේමා වී ඇති බව අපට පසක් වේ.

02. ජන කවියේ ඇති අව්‍යාජත්වය කුරහන් කවි වලින් නිරූපිතය. නිදසුන් සහිතව විමසන්න.

අතීත ලක්දිව ධන ධාන්‍යයෙන් පිරි ස්වයංපෝෂිත රාජ්‍යයක් කරන්නට උරදුන්නෝ ගොවියෝ ය. ගොවිතැන රජ කමටත් සුදුස්සන් බිහිකරන උතුම් ජීවනෝපායක් ලෙස අතීත වැසියෝ සැලකූහ. ලංකාවේ සරු පොළොව ගොඩ මඩ දෙකම වගා බිම් ලෙසින් අස්වද්දන්නට තරම් පොහොසත් වීම ගොවියා ලැබූ භාග්‍යයක් සේ හැඟේ. ගොවි බිමේ දී ලැබූ දහසකුත් එකක් අත්දැකීම් අව්‍යාජව අන් අයට ඉදිරිපත් කිරීමට ඔවුන් මාධ්‍ය කොට ගත්තේ ජන කවියයි. එලෙස කවිකළ අය අතර ගොඩ ගොවිතැනේ යෙදුණු හේන් ගොවියන් ද වේ. ඔවුන් විඳි දුක් ගැහැට කවි කර ඇති කුරක්කන් කවි වලින් ද ගොවි දිවියේ සැබෑ තතු මනාවට විද්‍යාමාන කෙරේ.

"හේනේ පැලේ මා විඳිනා සුරක්කන්
උෘරෝ ඇවිත් වට පිට කරති සක්මන්
වැටටත් උඩින් උන් අල්ලන මලක්කන්
අපොයි මගේ කිරි වඳිනා කුරක්කන්"

කවියේ පළමු පද්‍ය පාඨයෙන් ගොවියා කුරක්කන් වැපිරූ තැන් පටන් ඔහු විඳින දුක් දොම්නස් සංක්ෂිප්තව ඉදිරිපත් කරන ජනකවියා ඔහු අසන දකින අත්දැකීම් අව්‍යාජව යථාරූපී ලෙස ඉදිරිපත් කරයි. දෙවන හා තෙවන පද්‍ය පාඨ ඊට නිදසුන් සපයයි. රෑ නිදිවර්ජිතව පැල්රකින ගොවියාගේ අඩහැරය නොතකා හේන වටා සක්මන් කරන උෘරන්ගේ ශබ්දයත්, දඬු වැටටත් උඩින් සරනම් ගසා හේනට කඩා පනින්නට තැත් කරන ආකාරයත් දකින ගොවියා දෑත් හිස මත තබාගෙන සිය ශෝකය පළ කරන ආකාරයක් ජන කවියා අප ඉදිරියේ සිත්තම් කරයි. "අපොයි මගේ කිරි වඳිනා කුරක්කන්" යනුවෙන් සිවුවෙනි පද්‍ය පාඨයෙන් මේ අවස්ථාව තීව්‍ර කර පෙන්වයි.

" කටු ඇල්ලේ මගෙ හේනේ කුරක්කන්
වැට අහුරා උෘරන්ගෙන් වළක්කන්
කර ගන්නට බැරි උන් මහ කුරක්කන්
උෘරෙනි නොකා පලයව් මගෙ කුරක්කන්"

පූර්වෝක්ත කවියේදී දැක්වූ සේම මෙහිදී ද කවියා සිය වෙහෙස මහන්සිය කැප කොට අස්වැද්දූ හේන රැක ගැනීමට යෙදූ උපායක් හෙළි දරව් කරයි. ඉනි වැටක් සාදා එය කොළ අතුවලින් අහුරා හැකි තරමින් හේන ආරක්ෂා කිරීමේ නිරත වුවද එය අසාර්ථක වූ බවක් කවියා පවසයි. කුරක්කන් හේන යනු ගොවියාගේ එකම සම්පතයි. එය විනාශ වීම යනු ඔහුගේ සිහින ලෝකයම බිඳ වැටීමකි. සත්ත්ව හිංසනයෙන් තොර හේන් ගොවියා අහිංසක ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කරයි. "උෘරෙනි නොකා පලයව් මගේ කුරක්කන්" යනුවෙන් උෘරන් විසින් සිදු කරනා මහා විනාශය වළකා ගත නොහැකි වූ අසරණ ගොවියෙකු කරන යාඥිිය ජන කවියේ අංග ලක්ෂණ විශද කරන්නකි. විදග්ධ බස වෙනුවට කථන බස යොදාගනිමින් හැඟීම් අව්‍යාජව ඉදිරිපත් කිරීමටත් හේන් ගොවියාගේ ඉච්ඡාභංගත්වය මැනවින් දැනවීමටත් කවියාගේ සරල බස් වහර උපයෝගී වූ බව අපට පසක් වේ.

" මේදා හේනෙ පැහිලා ඇති කුරක්කන්
රන්වන් කරල් බර වී ඇති සුරක්කන්
උෘරෝ නොකෑවොත් හේනේ කුරක්කන්
බඩගින්නට අවුසදයකි කුරක්කන්"

දහසක් කරදර බාධක මැද ළදරුවෙකු සේ හැදූ වැඩූ කුරක්කන් හේනේ රන්වන් කරල් පැසී බිමට බර වන කාලය හේන් ගොවියාගේ දිවියේ ප්‍රීතිමත්ම කාලයයි. කවියේ පළමු දෙපදය ගයන ගොවියාගේ උතුරන ප්‍රීතිය ගම්‍යමාන කරන්නේ අව්‍යාජ ස්වරූපයෙනි.එහෙත් තෙවන පද්‍ය පාඨයෙන් ඔහුගේ සතුට අවිනිශ්චිත බවක් පෙන්නුම් කරයි. "උෘරෝ නොකෑවොත්" යන පද සංයෝජනයෙන් ඒ බැව් හෙළි වේ. කුරක්කන් බීජ වැපිරූ අවස්ථාවේ පටන් රන්වන් කරල් බර වන තුරු ම ඇස් ඉවත

හොඳමා දිවා රෑ වෙහෙසුණු ගොවියාට අස්වැන්න නෙලා ගන්නා තුරු ම ඒ පිළිබඳව විශ්වාසයක් නොතිබුණි. කෙසේ හෝ වාසනා බල මහිමයෙන් කුරක්කන් අස්වැන්න ආරක්ෂා වුවහොත් එය බඩගින්නට අවුසදයක් වන බව කවියා දක්වයි. රෝගයකට අවුසද පිළිසරණක් වන්නා සේම ජීවිතය රැක ගැනීමට ආහාර නැමැති ඖෂධය ඇවැසි බැව් කවියා ව්‍යංගයෙන් පැවසූ ආකාරය අපූරුය.

මේ ආකාරයෙන් කුරක්කන් වගාවේදී ගොවියා මුහුණ පාන දහසකුත් එකක් බාධකත්, ඒවායින් ලැබූ අත්දැකීම් සමූහයත් පාදක කරගනිමින් රචිත කුරක්කන් කවි නිර්මාණශීලිය. ගැමියාගේ අව්‍යාජ සරළ ගති ලක්ෂණ මනාව සුසංයෝජනය කරමින් කළ කවි පෙළ ප්‍රශස්ථය.

03. සරලත්වය, සංක්ෂිප්තභාවය, ධ්වනිතාර්ථ භාවිතය නිසා කුරක්කන් කවි සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත. නිදසුන් සහිතව විමසන්න.

එදා හෙළදිව රජ දවස පටන්ම ලක් වැසියන්ගේ ජීවනෝපාය බවට පත් වූයේ ගොවිතැනයි. රට සහලින් ධන ධාන්‍යයෙන් පොහොසත් ස්වයංපෝෂිත රටක් සේ ලෝ පතළ වූයේ හෙළදිව ගොවියන්ගේ රන් දහඩිය මහිමයෙනි. මඩ ගොවිතැන හා සමානව ගොඩ ගොවිතැනෙහි ද නියැලි ගොවියෝ සිය බඩවියත සරිකර ගත්හ. හේන් ගොවිතැනෙහි යෙදුණු ගොවියාගේ කටුක දිවිපෙවෙත සජීවී ආකාරයෙන් රූපණය කරන්නට ජන කවියා සරල, සංක්ෂිප්ත බස් වහර උපයෝගී කරගත් ආකාරය මෙතැන් සිට විමසා බලමු.

"දුරුතු මහේ දී කැලයට   වැදීලා
මසක් පමණ කල් කැලවල්   කොටාලා
මැදින් දිනේ දී වල් ගිනි   තබාලා
කුරහන් ඉසිමුව කළුවර   බලාලා"

ගොඩ ගොවිතැනේ දී හේනක් සකස් කිරීම යනු මහා භාරදූර කර්තව්‍යයකි. සාමූහික ක්‍රියාදාමයක් වන මෙය ගොවියන්ගේ එකමුතු කමද ප්‍රදර්ශනය කෙරෙන අවස්ථාවකි. වැසි හැවනී සුදුසු කාලගුණික තත්ත්වයක් එළඹෙන තුරු ඉවසිල්ලේ බලා සිටින ගොවියා ඉන්පසු මහ ඝන වනාන්තර පිරමින් සුදුසු බිම් කඩක් තෝරා ගනියි. එතැන් පටන් කුරහන් බීජ වපුරන තෙක් සිදු කෙරෙන මහා ක්‍රියාදාමය සිවු පදයක් ඔස්සේ පිඬු කර දක්වන්නට ජනකවියා පෑ සමත්කම අපූරුය. කැලය කපා බිම් හෙළි පෙහෙළි කිරීම, වල් ගිනි තැබීමට පෙර කුඩා සතුන් පන්නා දැමීම, හැවතත් පිරික්සා බැලීම, වල් ගිනි තැබීම, දඬු වැට උපයෝගී කර ගනිමින් ආරක්ෂාව පතා වැට සකස් කිරීම, මාස තුනක පමණ කාලයක් ඇවෑමෙන් බීජ වැපිරීමට සුදුසු පරිදි බිම් සකස් කර බීජ ඉසීම සිදු කරයි. කුරහන් වගාවේ දී එක් එක් දේශගුණික කලාප වලට අනුව අනන්‍ය වූ කාල පරාසයක් ඇති බවද පූර්වෝක්ත කවියෙන් අපට පසක් කෙරේ.

"හේනේ පැලේ මා විඳිනා   සුරැක්කන්
ඌරෝ ඇවිත් වට පිට කරති   සක්මන්
වැටටත් උඩින් උන් ඇල්ලන   මලක්කන්
අපොයි මගේ කිරි වදිනා   කුරක්කන්"

උචිත කාව්‍යෝක්ති මගින් ගොවියා අත්විඳි අනේක විධ දුක් ගැහැට ධ්වනිතාර්ථවත් ලෙස රූපණය කළ බවට පූර්වෝක්ත කවිය නිදසුන් සපයයි. පළමු පද්‍ය පාධයේ එන "සුරක්කන්" යන වදන ගොවියාගේ දුක් දොම්නස, ගැහැට අපමණ බව ප්‍රකට කරවයි. පද්‍ය පාද හතරේම එළිසමය රැක ගැනීමට යෙදූ සුරක්කන්, සක්මන්, මලක්කන්, කුරක්කන් යනාදිය මගින් ශබ්ද මාධූර්යයක් ද එක් කරගෙන තිබේ. ඇතැම් අවස්ථාවල සරල පද සංඝටනාත්මක කවියක වුවත් නිවැරදි වියරණ වලට යමින් කවි පබැඳි බවට මේ කවියේ දෙවෙනි පද්‍ය පාධ්‍ය සාක්ෂ්‍ය දරයි. තවද ශෝකජනක අවස්ථා නිරූපණයට සුදුසු අවතාප ගැමි වහර "අපොයි" යන යෙදුම යෙදූ ආකාරය අපූරුය. මෙමගින් ගොවියාගේ සිත ක්‍රියා කරන ආකාරයත් ඔහුගේ සිතුවිලි සමුදායත් එක් වරම අපට ඒත්තු ගන්වන්නට සමත් වෙයි.

"මෙදා හේනෙ පැහිලා ඇති   කුරක්කන්
රන්වන් කරල් බර වී ඇති   සුරක්කන්
ඌරෝ නොකෑවොත් හේනේ   කුරක්කන්
බඩගින්නට අවුසදයකි   කුරක්කන්"

රත්තරං යනු අප ඉතා වටිනා බව හැඟවීමට යොදා ගන්නා උපමාවකි. ජනකවියා කුරක්කන් වලඅගය ඉස්මතු කිරීමට ද රන්වන් යන යෙදුම යොදා ගනියි. කවියා කුරක්කන් අස්වැන්න රන්වන් කරල් ලෙසින් හඳුන්වා දෙයි. මෙහිදී රූපකාර්ථවත්ව එය නිරූපණය කෙරේ.එනම් ගොවියාට

රත්තරන් හා සමානව සම්පතක් ඇත්නම් ඒ කුරක්කන් අස්වැන්න බවයි. තවත් වරෙක කුරක්කන් අවුසදයක් තරමටම වටිනා බවක් ද කියවේ. සරල ජන කවිය තුළින් ද අපූර්ව වස්තු නිර්මාණය කිරීමේ හැකියාවක් ඇතිබව මින් අපට පසක් වේ. ''කුරක්කන්'' යන වදන කවියේ පුනරුක්ත දොසක් සේ යෙදී තිබුණ ද එමගින් කවියේ රසයට එතරම් බලපෑමක් එල්ල නොකරන හෙයින් එයද ජන කවියා රස නිෂ්පත්තියට යොදා ගත් අනුප්‍රාස රස ජනනය කරන භාෂා උපක්‍රමයක් සේ සැලකිය හැකිය.

මේ ආකාරයෙන් පොදු ජන වහරෙන් උකහා ගත් සරල පද භාවිතයෙන් රචනා වන ''කුරක්කන් කවි'' පද්‍ය පන්තිය ගොවියෙකුගේ සැබෑ අත්දැකීම් සමූහය අපට කුළු ගන්වයි. සංක්ෂිප්ත අර්ථ සාරයෙන් හා පද සංයෝජනයෙන් ද ධ්වනිතාර්ථවත් පද ගැළපුමෙන්ද අප වෙත ගෙන එන කවිපෙළ ගොවිජන ජීවිතයේ සැබෑ ස්වරූපය තත්වාකාරයෙන් විවරණය කරයි.

මෙම ලිපියේ
අයිතිය මුල්
කතෘ සතුය...